

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

---

**Augustus Varenius D. ... ad solemnes Exequias quas infanti ... Annae Sophiae
Beselins/ Filiolae ... in coelo vitam evocatae die XIX. Septembris. hora 1. in aede
Mariana ... Parentes parant ... Omnes Omnium ordinum Cives Academicos ...
convocat**

Rostochii: Kilius, 1669

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn746982682>

Druck   Freier Zugang

Varenius, A.,

in A. S. Beselin.

R. 1669.

AUGUSTVS VARENIVSD.

Sereniſls. Ducum Mecklenburgicorum Conſistorii Aſſessor, & Professor Theologus, h.t. Uni-
verſitatis Rostochiensis RECTOR

ad ſolemnes Exequias
quas infanti Elegantiſſimæ, venuſtiſſimæq;

ANNÆ SOPHIAE Befelins/

Filiolæ deſideratiſſimæ, in ipſo ferè morta-
lis vitæ limine ad beatam perennantemq;
in cœlo vitam evocatæ

die XIX. Septembr. horā I. in æde Mariana

Nobilissimi & mœſtissimi Parentes parant
& frequentiâ Honoratissimorum optimo-
rumq; celebrari exoptant

Omnium ordinum Cives Academi-
câ quâ fas est autoritate & humani-
tate, convocat.

Cyprian. ſerm. de Mortal.

non ad meliora festinet. Quis non mutari & reformati
ad Christi ſpeciem, & ad cœleſtis gratia dignitatem venire ciuiſ
exoptet?

ROSTOCHII,

TYPIS JOHANNIS KILII, Acad. Typogr. ANNO 1669

Taprobanitanoꝝ, amplissimꝝ, quamq; mediā Aequator se-
cat, Incolas Insulæ, Diodorus Siculus l. 2. Bibl. histor. p. 98.
longissimꝝ ætatis fuisse memorat, ut qui ad CL. annos absq;
omniꝝ, ut plurimum, morbo vitam produxerint, quin lege statu-
sum illis fuisse, ut ad certum annorum numerum viverent, & hoc expleto
insolente mortis genere, sponte vitâ decederent; adeo ut Rex ipse, qui in-
quolibet sodalitio natu maximus, completis CL. annis, vitâ se abdicarit,
eodemq; alius post ipsum ætatis proiectissima in principatu successerit. Nō
tacuit eandē Taprobanes incolarū vivacitatē C. Julius Solinus Po-
lyhist. c. 56 quibus, inquit, immatura mors est in annos centum et unum tra-
bunt, alii omnibꝫ annos aetas, & penè ultrahumanam extenta fragili-
tatem. De Hyperboreis super Aquilonem Riphæosq; montes sub
ipso siderum cardine jacentibus, simile quid Pomponio Melæ 1. 34
de situ orbis c. 5. notatum, quod diutius quam ulli mortalium vivat,
& ubi eos vivendi satietas, magis radium cepit, bilares, redimiti fertis,
sponte obeant. Eleganter autem eruditionis & civilis philosophiæ
suā ætate Princeps Seneca ep. 77. illam, quæ à numeris annorum
ambitiosè præsumitur, gloriam elicit: Nulla, inquit, vita est non
brevis. Nam si ad naturam rerum resperceris, etiam Nestoris & Statilie
brevis est, que in scribi monumento suo iussit, annos se 99. vixisse. Vides
aniculam gloriari senectute longā. Quis illam ferre potuisset, se conti-
gisset, centesimum implere? Quomodo fabula, sic vita. Non quam diu-
sed quam bene acta sit, refert. Quin agnita Gentilibus ipsis mortalis
hujus vitæ, quanta etiam hæc, quamq; speciosa & cumulis bono-
rum fulgida appareat, vanitas est, unde vel ipsorum judicio vita
oxia & ὄνειρος umbra & somnium: homo autem οξιας ὄνειρος somnium
umbra appellatus, Pindaroteste. C. Cæsar Caligula, cum illum
transeunte per Latinam viam, unus ex ipsis qui custodiebantur,
quiq; à Prætorianis militibus concatenati trahebantur, rogaret
mortem, argutè tali responso veteratum exceptit: Nunc enim
vivis? Æstimavit sc. illum, in vinculis, annos agere potius, quam
vivere: quin vitam in miseriis, vitam non esse. Cæterum vitam
hanc etiam ubi extra catenas tales ducitur, miseriārum, calamita-
tumq;

tumq; feracissimam duci trahive agnatum Imperatori Marco, cu-
jus sequens commendatur de vita humana, etiam ubi sub Imperiali
culmine, non sine ostentato insigni splendore ducitur, judicium.
Τοῦ ἀνθρωπίνου ζειν ὁ μεν χρόνος τιγμή, οὐδὲν πέροι ή δ' αὐτὸν ἄμυ-
δρα, οὐδὲν τοῦ σώματος σύκεσις θοητός, οὐδὲν τόχη δυστίκηματος,
οὐδὲν Φρυνὴ ἀκελτός οὐδὲν υσεροφυμία λίθη, καὶ οὐρελόντη εἰπεῖν οὐδέ-
μος, οὐδὲν οὐπιδημία, i. e. *Vita humana tempus universum, momen-*
tum est: substantia, fluens, sensus ejus exilis, vix apparenς, rotius corporis
humani mistura, putredini obnoxia, fortuna, conjectu difficultis, fama,
anceps, & apud posteros, oblitio, quin compendio si dicenda sit: vita bac-
bellum est, & commoratio peregrinis hospitis. Quod si autem tempus
vitæ etiam longioris, non tam tempus, quam punctum s. momen-
tum temporis est, idq; tot ac tantis vanitatis ac miseria argumen-
tis luculentum, quis non compendio potius optaret exire, quam
lento gradu per longas ambages excedere, cortinamq;, post ex-
actam longiorem scenam & egressos jam longo ordine alios, clau-
dere? Quis non sic ad meliora festinantibus occupatum portum,
potius gratuletur, quam iisdem immodecum illacrymetur, etiam
ubi minores annis, & qui, si ordinem fatum servaret, sequi nos de-
bebant, præuent? Cum in hoc mortis genere vel ordine, ex præ-
cipiis Annæ Serenifunere, initio, subito mœror ingens Senecam
magnum illum (prout quidem videri voluit) μάδουε ἀνερ percus-
sisset, & inter exempla eorum, quos dolor vicit, abjecisset, mox
ipse resumtis animis factum suum damnavit, intellexitq; hanc ma-
ximam sibi lugendi causam fuisse, quod nunquam cogitavisset,
mori eum ante se posse. Hoc unum, inquit, occurrebat, minorem me
esse, & multò minorem, tanquam ordinem fata servarent. Itaq; affiduc-
cogitemus, tam de nostra, quam de omnium, quos diligimus mortalitate.
Tunc ego dicere debui: Minor est: quid ad rem pertinet? post me mori
debet: sed ante me potest. Nunc cogito, omnia mortalia esse & incertâlege
mortalia. Hodie fieri potest, quicquid unquam potest. Cogitemus citonos
et per venturos, quod illum pervenisse moeremus. Et fortasse (si modò sa-
pientum vera fama est, recipitq; nos locus aliquis) quem putamus periisse,
premis-

premissus est. Ita Seneca, laudandus ubiq; nisi dubiam trepidam-
que super immortalitate, sermoni superiori clausulam imposuis-
set. Nobis in funere præsentí, illis, quæ sive Seneca ad obitum An-
næ Sereni, sive Ser. Sulpitius ad mortem Tulliæ Ciceronis filiæ,
commentatus est, argumentis, opus haud est, postquam ex sacra-
rio Christianæ religionis fortioribus armamur. Præmisimus ex
Cypriano Martyre, aureolum, quò vel tanto Antecessore proba-
remus, præ properam, &, quam sic appellamus, immaturam mor-
tem liberorum ipsis præcipue festinantibus ad meliora, non esse
supplicium: sed, ingens beneficium. Tanti sermones illos Cypria-
ni de mortalitate æstimavit olim Magnus Augustinus, ut in dispu-
tatione contra quosdam, qui Pelagiana in tantum adhuc opinioni fa-
vebant, ut gratiam Dei secundum merita nostra dari, & parvulos pro
præscitis suis meritis futuri, sive bonis, sive malis, sive baptizatos, sive
non baptizatos exire de hâc vitâ, & vel salvari, quorum bona, vel da-
mnari, quorum mala merita sunt prescrita, opinarentur, ad Cypriani
quoq; autoritatem provocaret: Scriptis (verba sunt Augustini lib.
I. de prædest. sanctorum) librum de mortalitate Cyprianus, multis ac
penè omnibus qui ecclesiasticas literas amant, laudabiliter notum, in quo
propterea dicit, non solum non esse fidelibus inutilem mortem, verum et
iam utillem reperiri, quoniam peccandi periculis hominem subtrahit, &
in non peccandi securitatem constituit: ac paulò post: Certe beatissimum
Cyprianum disputasse constat, ut CELERIORIS MORTIS BENEFICUM
commendaret, à peccatorum periculis eos eripi, qui hanc vitam finiunt,
in qua peccari potest. In eodem libro ait inter cetera: Cur non cum
Christo futurus, & de Domini pollicitatione securus, quod ad
Christum vocaris, amplecteris, & quod Diabolo careas, gratula-
ris? Ep. lio loco: Quid non, inquit, properamus & currimus, ut Patriam
nostram videre, ut Parentes salutare possimus? Magnus illuc nos
charorum numerus expectat, parentum, fratrum, filiorum fre-
quens nos & copiosa turba desiderat, jam de suâ incolumitate se-
cura, adhuc de nostrâ salute solicita. Concludit Augustinus, ma-
nifestissimam Dei gratiam maximè apparere in parvulis baptiza-
tis, quia

ris, quicun sine ullis præcedentibus bonis meritis, vita hujs terminum sumant, & solo merito regenerationis transeant ex malis ad bona, satis indicent misericordia unius Mediatoris Dei & hominum hominis Jesu Christi, ut licet parvolorum multi, ne malitia mutaret intellectum, rapiantur, tamen Infantes nulli nisi ob gratiam regenerationis præsentem salventur. Peculiariter autem dolori ex præpropera liberorum morte, illorum in primis, in quibus generosæ vestigia indolis apparebant, opponendum est firmamentum divina, cunctaq; sapienter & saluberrimè disponentis, *providentie*, aliis longiores indulgentis, aliis breviores vita terminos præfigentis, cuius sanè ratione nulla mors immatura, acerba nulla est: sed sic omnis illa, ab ipso Deo circumscripta. Summus in cincere Theologus, & sanctissimus Arabiæ Phœnix, simul intonuerat, quod ad præsentem Infantis tumulum quam maxime facit: *Homo natus muliere, brevis est etate, satur commotione.* UT FLOS, SIMUL EGRESSUS EST, succiditur, & fugit, velut umbra, neq; consistit, mox accinuit, qvod ad superius argumentum Providentiae facit: Præsè definiti sunt dies ejus, numerus mensum ejas penes te est, determinaciones ejus fecisti, quas non transgredietur Job. c. XIV, i. 2. 5. Consonat Antecessori sanctus in purpurâ Propheta: *Messam meam videbunt oculi tui, & in libro tuo haec omnia scripta sunt: dies formabantur cum nondum illus ex eis extaret Ps. CXXXIX, 16. & Ps. XXXI, 16. In manu tua tempora mea sunt, neq; alia ratio, quare vita suæ finem sibi indicari poposcerit Ps. XXXIX, 5. Notum fac mibi, Domine, finem meum & mensura dierum meorum quantula sit, ut sciam, quam desisturus sim. Ecce palmares disposuisti dies meos, & tempus meum, ut nihil est coram te. Profecto vanitas vanitatum est omnis homo, et si optum est, constitutus. Et ut hoc providentiae argumentum nobis ostenditur, vehementissimè Servator inculcaret, ad ipsos passerculos, nos ablegavit: Nonne quinq; passerculi veneunt assarius drobus, & tamen irius ex iis non est oblivioni in conspectu Dei? Vos autem multis passerculis praestis. Quin etiam ipsi capilli capitis vestri omnes numerati sunt. Luc. XII, 6. Quid si ne unus quidem tenuissimi pretii passerculorum,*

finae

Sine Providentiâ Patris cœlestis *adit in terram*, qvomodo 'caderet,
qvi multis passerculis imò phœnicibus præstat, Infans singulariore
Cœli providentiâ natus, & lavacro rubente sanguine Christirena-
tus? Si violarum, ceterorumq; florū, vel, ut tempestiviore nunc
utamur exemplo, pomorum aliorum maturorum, aliorum ante
maturitatem decidiuorum, casus non sunt extra providentiam,
qvantò minus sive casu fortuito, sive solo causarum secundarum
concursu nascuntur & occidunt homines? quin potius singularis-
simi Dei Patris cœlestis consilio, alii citius, tardius alii ex hujus vi-
tae hospitio ad domum æternam, ad Academiam Angelicam evo-
cantur. Nostrum non est, causas Providentiæ singulas exquirere,
vel perspicere: committenda multasunt viis impervestigabilibus,
qvas penetrare miseri mortales non possumus, nec scrutari illas
imperscrutabiles debemus. Nec tamen solùm personat scriptura:
statutum esse hominibus, semel mori: sed docet qvoq; Infantes aliosq;
maturè decedentes, multis corporis & animæ periculis præripi,
ne sive ipsi sinceri ac integri, à seculo, qvod doctrinâ vitæq; corrum-
pit, abducti, miserè labantur, sive calamitates & poenas publicas
ipsâ morte longè tristiores experiantur: sed citò à peccandi peri-
culis liberati in non peccandi securitatem constituantur. *Iustus,*
ante adventum ipsius malum recipitur: ingreditur pacem, requiescit in cu-
bilibus suis, quisquis ambulat in aequitate suâ. Ies. LVII, 1. 2. Hoc, inquit,
Nazianzenus Cæsario fratri parentaturus, nobis adserit longius vitæ
spacium, quod plura mala, partim videmus, partim sustinemus, partim
perpetramus, cum contra iustus præoccupatus sit in requie. Quocirca
cum aliis Infantibus per baptismum Christo insertis, qvi purissi-
ma & optima pars generis humani, ipsiusq; Ecclesiæ Christianæ,
ac innocentia, qvantulacunq; inter homines reliqua est, flos sunt,
tum svavissimæ, ad cuius exeqvias hæc scribimus Infanti ANNÆ
SOPHIAE, superiori anno dñi LXIX. d. XXIX. Decembr. natæ, &
hoc ipso labente anno d. XIV. Sept. denatæ, de placida in coelestem
quietem migratione velut non intempestivâ cœlo, gratulandum
potius, qvam immodec flendum, sive lugendum nunc fuerit. Ut
terre

terre Regibus Principibusve liberos suos commenderet, quam o-
cupatur cura Parentum, quamq; vel ad prolepsin & umbram sepe
se hic mirificè effert, gratulatura magis, si cernere daretur, qvod
de Darii parvuli amplexibus observatum à Curtio est in Alexandro
Magno. At amplexus est Infantes φιλαρθρωτοί. Salvator, manus
imposuit, illis benedixit, quin moriosiores adituq; intimiore prohibi-
turos ætatem tenellam perseverè compescuit, & indignatus illis:
sinit, inquit, parvulos ad me venire, nequaquam eos prohibete: talium
enim est regnum Dei Marci X. 13. 14. 15. 16. Nec alio fine, potentissi-
mos illos Spiritus, illos splendidissimos cœli exercitus, ANGELOS,
ipsis Infantibus Custodes designavit, ipsosque adultiores, ne
in parvolorum conspectu, ex ipso ætatis tenellæ contemtu, tur-
pe quid sine facerent, sine dicerent prohibuit: *Videte, ne con-
temnatis aliquem ex parvulis istis. Dico enim vobis: Angelis eorum, in
Cœlis, per omne tempus intuentur faciem Patris mei, qui in cœlis est. Nec
est voluntas Patris vestri qui in cœlis est, ut pereat unus ex parvulis istis.*
Matth. XIII. 10. 14. Atq; illis Servatoris sui amplexibus nunc svavissime perfriui-
tur beatissima ANNA SOPHIA, quin vel ipsam, quā nunc desitnitur, Paren-
tum Nobilissimorum, Patris, Viri Amplissimi & Consultissimi DN. JOHAN-
NIS CHRISTIANI Beselin D. JCti excellentissimi, & Dicasterii Provincialis
Mekleb. Adyocati fulgidissimi, Matris ANNÆ Rahnen/ Feminæ sexus sui de-
coribus splendidissimæ, Avia item Maternæ Nobilissimæ, ELISABETHÆ Ste-
phans/ Vidua Rahniæ, nunc mortissimæ, quibus quidē prolixos in terris optat an-
nos, præsentiam familiariori svaviorique longè conversatione majorum quibus
sanguinem debet, compensat, Avi paternæ DN. JOHANNIS Beselin/ Reip.
hujus olim Senatoris longè clarissimi, Aviæ paternæ, Matronæ olim primariæ
DOROTHEÆ MARSTALLERS, Proavi paterni DN. JACOBI Beselin/
Præfecti, quondam, ædis S. Nicol. & Reip. Sedecim-Viri spectatissimi, Proa-
viæ paternæ MARGARITÆ Havemann. Proavi paterni à parte aviae paternæ,
DN. PROTASII Marsellers/ JCti celebratissimi, primò Ducum Pomeraniæ,
inde diversorum succedentium sibi Serenis. Ducum Mekleburg. Consiliarii
eminentissimi, Proaviæ à parte aviae paternæ ANNÆ Schütten/ Matronæ æstima-
tissimæ, Avi materni Nobilissimi & Celebratissimi DN. HENRICI Rahne/
JCti, Professoris in hâc Rostochiensi inclytissimi, Serenis. Ducum Consisto-
rii Assessoris & Academiæ Senioris laboriosissimi, fidelissimi, Proavi Maternæ
DN. HEN-

DN. HENRICI Rahne J. U. D. ac Syndici civit. Helmst. inde Ducis Brunsv. & Lunæb. vidua in sede Ducali Winsen Consiliarii famigeratissimi, Proavi, à parte avia maternæ, DN. LAVRENTII STEPHANI JCTi Consiliarii Ducalis, Judicij Provinc. Mekl. Vice-Præsidis, Professoris, Academij hujus Senioris, & Consistorii Ducalis Assessoris excellentissimi, Proavæ maternæ, à parte Avi materni, Feminæ Nobiliss. CATHARINÆ Reichen / à parte avia Maternæ, ANNÆ COTHMANS Matronæ quondam longè honoratissimæ, Abavi, Magnifici & Eminentissimi JCTi DN. ERNESTI COTHMANNI JCTi, Antecessoris, Consistorii Ducum Mekleb. Assessoris & Cancellarii eorundem Sereniss. Ducum incomparabilis. Ad horum omnium, at præcipue, ipsius DOMINI JESV, & omnium S. Angelorum conspectum & complexum venire, quanta an mula beatissimæ letitia fuerit! Seneca alicubi epist. 124. de BONO HOMINIS Orator. hoc inquit, *bonum, Infans non recipit, quia Omnis natura bonum suum nisi consumata non profert. Quod autem hoc bonum sit, ipse non tacet: Liber animus ac rectus, alio subjiciens sibi, se nulli.* At de infantibus renatis, & cœlo dignatis valet illud Sapientiae c. IV, 13. *Consumatus, brevi implevit tempora longa: grata erat Domino anima ipsius, propterea festinavit tollere ipsum ex improbitatis medio.* Et ubi liber omniaque sibi, se soli Deo subjiciens animus, quam in cœlitibus? Et festinavit quoq; Deus, ac ad meliora vocavit favissimam Puellam ANNAM SOPHIAM, curâ Parentum optumorum mox, simul nata, sacro de fonte renatam, & in tenerrimâ illâ ætate, præludiis quibusdam & scintillis futurarum virtutum conspicuam, quam infirmitate ventriculi laborantem (cum in corpusculo infantili, non negligenter quidem: sed exerere vim suam minus possent medi camenta pretiosiora, ex consilio Medico DN. D. JOHANNIS BACMEISTERI Medici & Professoris celeberrimi adhibita.) Apoplexia superveniens exanimavit, cœloq; suo natali reddidit, ubi nunc inter omnes Angelorum choros, mens beata exultat, & una cum Angelis, contemplatur faciem Patris qui in cœlis est. Supereft, ut corpusculo ubi ad horam I. efferetur, ad conditorium usque frequentes exequias eamus, quod & ipsorum Parentum Nobiliss. spectatissima Virtus, & illorum, quæ modò recensuimus, summorum Nominum inclita in hanc Universtitatem, Civitatem, totamq; Provinciam merita summo jure à nobis post fata requirunt.

P. P. sub sigillo Rector. d. 19. juxta Cal. Greg. 29. Sept. & solemnî MICHAELIS, dicto coronationi MICHAELIS novi Polonie Regis, cuius patris benedicat, Rex Regum! A. O. R. cl. Ie. LXIX.
Conventus erit in æde Marian. hor. I. postmerid.

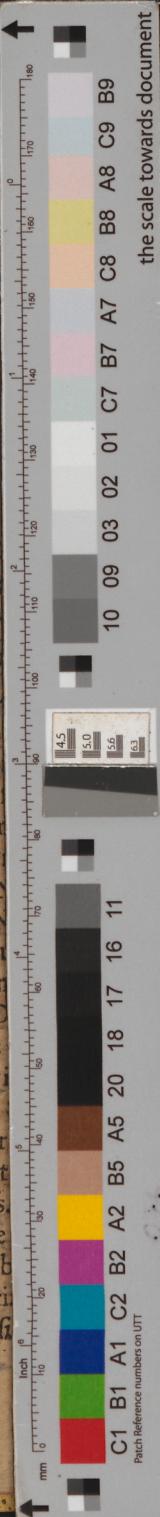

terræ Regibus Principibusve liberos
 cupatur cura Parentum, quamq; vel
 se hic mirificè effert, gratulatura mag
 de Darii parvuli amplexibus observatu
 Magno. At amplexus est Infantes φιλα
 imposuit, illis benedixit, quin moriosiore
 tuos ætatem tenellam perseverè con
 sinite, inquit, parvulos ad me venire, ne
 enim est regnum Dei Marci X. 13. 14. 15.
 mos illos Spiritus, illos splendidissimi
 LOS, ipsis Infantibus Custodes design
 in parvolorum conspectu, ex ipso at
 pe quid sive facerent, sive dicerent
 temnatis aliquem ex parvulis istis. Dico ei
 Caris, per omne tempus intuentur faciem
 est voluntas Patris vestri qui in cælis est,
 Matth. XXIX. 10. 14. Atq; illis Servatoris sui a
 tur beatissima ANNA SOPHIA, quin vel ip
 sum Nobilissimorum, Patris, Viri Amplissi
 NIS CHRISTIANI Besselin D. JCti excelle
 Mekleb. Adyocati fulgidissimi, Matris ANNI
 coribus splendidissimæ, Avia item Maternæ N
 phans/Vidua Rahniæ, nunc mœtissimæ, quibi
 nos, præsentiam familiariori svaviorique lon
 sanguinem debet, compensat, Avi paterni D
 hujus olim Senatoris longè clarissimi, Aviæ
 DOROTHEÆ MARSTALLERS, Proavi
 Præferti, quondam, ædis S. Nicol. & Reip.
 viae paternæ MARGARITÆ Havemanns. Pr
 DN. PROTASII Marstallers/ JCti celebrat
 inde diversorum succendentium sibi Sereniss.
 eminentissimi, Proaviæ à parte avia paternæ
 matissimæ, Avi materni Nobilissimi & Celeb
 JCti, Professoris in hac Rostochiensi incliti
 trii Assessoris & Academiae Senioris laboriosi

ndet', quám oc
 & umbram s̄pe
 e daretur, qvod
 est in Alexandro
 Salvator, manus
 timiore prohibi
 indignatus illis:
 probibete: talium
 fine, potentissi
 citus, ANGE
 leadultiores, ne
 contemtu, tur
 Videte, ne con
 Angeli eorum, in
 i in cælis est. Nec
 is ex parvulis istis
 ac svavissimè perfri
 destituitur, Paren
 simi DN. JOHAN
 casterii Provincialis
 Feminae sexus sui de
 LISABETHÆ Ste
 os in terris optat an
 ne majorum quibus
 VIS Besselin / Recip
 rona olim primariae
 JACOBI Besselint
 spectatissimi, Proa
 parte aviae paternæ,
 Ducum Pomeraniae,
 Leburg. Consiliarii
 itten/ Matronæ æsti
 HENRICI Rahner
 s. Ducum Confisto
 ni, Proavi Maternæ
 DN. HEN-